

Діло

<p>Виходить що-дня ране крім понедігань.</p> <p>РЕДАКЦІЯ</p> <p>АДМІНІСТРАЦІЯ:</p> <p>Львів, Ринна 13, II. пом.</p> <p>Конт. почт. знакл. 26.776</p> <p>Адреса тел.: „Діло-Львів“</p> <p>Число телефону 261</p> <p>Рукописи редакція не вертає.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА</p> <p>в Австро-Угорщині:</p> <p>місячно . . . 2.70 К.</p> <p>чвертьрічно . . . 8.—</p> <p>піврічно . . . 16.—</p> <p>річно . . . 32.—</p> <p>у Львові (без доставки):</p> <p>місячно . . . 2.40 К.</p> <p>чвертьрічно . . . 7.—</p> <p>піврічно . . . 14.—</p> <p>річно . . . 28.—</p> <p>За зміну адреси платять ся 50 с.</p>	<p>Ціна оголошень:</p> <p>Строчка петитом, змороженого 40, в виділенні 60, опозитках 80 с. в редакції часті і К. Показаний час виходу і зростає 100% Нагорода за строчку і К. Строчка оголошень за окремих заголовок.</p> <p>Одні краєвірки виходять у Львові 70 с. на празничні 12 с.</p>
--	--	---

Видас: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Львів, 16 марта 1917.

В Петербурзі вибухла революція, і то — наперекір усім дуже оправданим висловом скептицизму супроти всяких хронічних вістей про „революцію“ в Росії — снім разом таки справдішна революція. Цар Микола II абдикував. Про факт сей нині вже не можна сумніватись — він безсумнівний. За те нема покищо ніяких зовсім певних подробиць і відомостей про характер і цілі сей революції, щоб на них можна було будувати висновки не то вже про історичне значіння сей події, а бодай про вигляди, які вона розкриває для найблизших тижнів і місяців воєнної політики.

Стоять нам покищо до розпорядимости тільки дуже уривочні, подекуди навіть суперечні вісти, які дозволяють політично оцінювати петроградські (чи може в сій хвилі вже навіть загально-російські?) події тільки з крайню резервою і з всесторонніми застереженнями.

Виразно підчеркаючи провізоричний і резервний характер того, що кажемо про можливости, які розкриває петроградська революція, можемо прийняти як річ майже певну, що характер революції сей парламентарно-війсковий. В сій вона пригадає молодотурецьку революцію в 1908 року.

З сього основного характеру зовнішнього російського перевороту передовсім наслідують ся — не тільки по самій аналогії з молодотурецькою революцією — виводи про політичні й воєнні дороги, якими революція в разі побіди (а на се заносить ся) поведе Росію. Як молодотурецька, так і ся революція імовірно виявить на зверх зусиле до політичного і військового скріплення Росії.

Які шляхи виберуть провідники побідної революції до досягнення сей патріотичної мети? Подумати можна два шляхи: шлях швидкого мира, хочби й окремішно, тай шлях енергійного, державним патріотизмом окриленого веденя війни „до побідного кінця“.

Мало видасть ся імовірним перший шлях. Адже поважні позначки вказують на те, що саме іза своїх нахилів до окремого мира наразило ся правительство царя Миколи II. на ненависть парламенту. Без порівняня більш імовірний здогад про другий шлях. Для тих, котрі бажали-б собі швидкого мира, розкривав-би сей шлях вигляди не рожеві.

З українського національного становища можна самим про себе фактом російської революції тішити ся. Які-б не мав він безпосередні наслідки, то в результаті він таки мусить принести що найменше один крок в напрямі освободження всіх народів російської імперії від абсолюттичної самоволі.

Абдинація царя.

Вел. кн. Михайло Олександрович регентом.

Голова Думи Родзянко шефом революційного правительства.

ЛОНДОН, 16. марта (Бюро Райтера). В палаті громад повідомив Бенар Лов, що цар абдикував. Регентом мали проголосити вел. кн. Михайла Олександровича.

Отся найновіша звістка, яка прийшла про Росію з англійського урядового жерела, свідчить, що внутрішні події в Росії довели вже до дуже поважних перемін. Висше подана звістка не подає близших подробиць; та коли мова про абдикацію царя і проголошене регента, то вносити треба, що цар абдикував

на річ свого малітнього сина,

який є законним наступником престоло, та що на час, доки він дійде до повнолітності, іменовано регента. Хто є вел. кн. Михайло Олександрович, годі докладно означити; можливо, що є се брат царя.

Як прийшло до цілої зміни,

з відірваних звісток трудно утворити докладний образ. Уже вчерашня звістка Петроградської Телеграфічної Агенції донесла, що власть має виконуючий комітет, зложений з 12 членів Думи. День перед тим прийшло донесене тої самої Агенції, що Державну Думу і Державну Раду з днем 11. марта відложено. Певна річ, що новий лад є наслідок конфлікту між правительством і Думою.

На засіданю Думи 9. марта опозиція вступила з острими закидами проти правительства з приводу важкого положеня в державі, недостатчі поживи наслідком злої організації заосмотреня, страйків, робітничих розрухів і т. д. Подробиць про се засідане петроградські газети не принесли, а тільки помістили

заяву голови Думи Родзянко,

відчитану в Думі поза денним порядком за згодою президента міністрів кн. Голіцина. Ся заява звучить:

„Розрухи в Петрограді і багатьох інших містах прибрали такі розміри, що грозять поважним зворотом. Такі події в теперішнім критичнім часі є особливо сумні і не можна їх толерувати. Поминувши інші причини, викликала такі прояви головною недостатча доцільної організації заосмотреня в поживу. Положене вимагає швидких заходжень в цілі успокоєня населеня. На мого внесене буде нині під проводом президента міністрів окрема нарада, в якій візьмуть участь 4 міністри, що управляют 4 ма комісіями оборони, голови, заступники голови і секретарі Державної Ради і Державної Думи, як також представник петроградської губернії і представник петроградського губернского земства. Я прошу палату бути переконаною, що на сій нараді президент Думи буде заступати погляди Думи про організацію заосмотреня в поживу.“

Вислідом сей конференції,

предложеною головою Думи, було очевидно таке заострене конфлікту між правительством і Думою, що Думу відложено. Одначе Дума ухвалила

не піддати ся царському указови

й радити далі. Рівночасно установила Дума

виконуючий комітет,

зложений з 12 членів Думи під проводом голови Думи Родзянко.

Сей комітет проголосив себе

тимчасовим правительством

і видав отсю відозву:

„З огляду на важке положеня і внутрішній нелад, який треба завдячити політиці давного правительства, виконуючий комітет Думи бачить konieczність обняти публичний порядок у свої руки. В повнім почутю відповідальности за приняте рішене комітет висловляє довіре, що населеня й військо стануть по його стороні в тій задачі, якою є утворене нового правительства, яке пришло ся би до бажань населеня й війська й мало його довіре.“

Виконуючий комітет опер ся на населеню столиці, яке піднесло бунт, і на петроградській залозі, яка в силі 30.000 людин в цілости злучила ся з повстанцями. Комітет арештував всіх міністрів і замкнув їх у в'язниці. Дума заявила, що кабинет перестав існувати.

Комітет звернув ся до населеня, до війська, до залізниць і до банків з відозвами, щоби вернули до своїх правильних занять“.

Успіх революції

— як виходить з дотеперішних звісток — став швидко повний. Під дагою 14. марта Петроградська Телеграфічна Агенція доносить:

„Нині, в третій день повстаня, столиця, в якій швидко вертає порядок, є у власти виконуючого комітету і війська, яке підпірає Думу“.

Видичим знаком власти виконуючого комітету в Петрограді є факт, що вісти про події розсилає урядова Петроградська Телеграфічна Агенція. Управу Агенції обняв з рамени Думи пос. Гронский.

Петроград і Кронштат.

Вже вчерашне донесене повідомляло, що командантом Петрограду став посол до Думи Енгельгардт. Донесене Петр. Тел. Агенції в 14. марта повідомляє, що послы Петеляев і Таскін удали ся з порученя виконуючого комітету до Кронштату, де залага віддала ся до розпорядимости комітету. Командантом Кронштату став Петеляев.

Москва, Казань, Харків і Одеса прилучають ся до комітету Думи.

До „Frankf. Zig.“ доносять з Стокгольму: Управи міст Москва, Казань, Харкова й Одеси згодилися телеграфічно, що прилучають ся до виконуючого комітету Думи, і уконституували ся як комітети внутрішнього визволеня Росії.

Поступовий бльок.

Як можна вносити з отсих вістей, акція, яка виийшла з Думи і довела до захоплення власти в столиці виконуючим комітетом Думи, є ділом т. зв. поступового бльоку, який вже від довшого часу має в Думі більшість і який усе домагав ся, щоби правительство співділало з більшістю Думи. Конфлікт, який з сього повстав між правительством і Думою, довів в кінці більшість Думи до державного замаху, який поки-що удав ся.

Чи абдикація царя й установлене регента означає, що

двіє годить ся з новим порядком,

на се питане тепер ще годі відповісти. Вияснить його найблизші дні.

Вплив на війну.

Який вплив будуть мати внутрішні події на війну, годі передвидіти. Знаємо, що поступовий бльок був за веденем війни аж до побідного мира. Та на однім з останніх засідань Думи Мілюков мав заявити, що Росія доси несла найбільшу часть воєнного тягару та що коли союзники не облекшать того тягару, то вона не має інтересу вести війну далі і повинна водумати про окремі мир. На увагу треба

— СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ —

— НА ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ! —

(Адреса: 1. Romanczuk, Wien, Parlament.)

взяти й те, що загал робітників в обох столицях і по більших містах є проти війни. А при тім війна вже занадто втомила все населення.

Важне й те, що така внутрішня реорганізація викликає стільки тертя і вимагає стільки сил і часу, що з природи річи мусять бодай на якийсь час ослабити воєнну відпорність держави. Тому не виключене твердження, що одним з наслідків внутрішніх подій у Росії може бути прискорення мира. Однак нічого рішучого про се сказати не можна.

Дальші наради пруського сойму.

БЕРЛІН (Ткб). Прусський сойм радив в 3. читавно над бюджетом на 1917 р.

Протягом дискусії пос. Ніссен (Данець) заявив, що Данці, як і перше, не мають рівноправності і тому здержують ся від голосовання над бюджетом.

Пос. Гофман (соц. дем. давного напрямку) іменем своєї фракції також відкидає бюджетове предложение. Нарід спихає ся що разглибше в нещастя. Є се обидно робітників, що стоять в страшенних ровах, коли їм обіщано се нове право виборче як нагороду. Панове з правниці признають тільки такий патріотизм, який дає високі нагороди.

Коли бесідник закинув правительству, що воно не оголосило своїх мирових услівій, роздали ся оклики обурення і голоси: кінчити, коли бесідник почав говорити проти заостреної боротьби підводними човнами. Вкінці президент по кількразній прикликанні бесідника до порядку відобрав йому голос, спитавши про те палату. Проти відобрання голосу заявили ся тільки соціальні демократи.

Міністер рільництва бар. Шорлемер полемізував з пос. Гофманом, який на його погляд промовляв так, немовби був представником антанту. Міністер між иншим звернув ся проти того, що пос. Гофман не говорить про революцію в Петрограді як про добрий знак, який віщує покінченє війни, але дбачував в тім „мане текель“ також для Німеччини і Прусії. Німецький нарід не дасть ся обманути такими фразами.

Пос. Міаерський заявляє, що і до сего річного бюджету під назвою „охорони Німців у східних провінціях“ вставлено фонд, який безпосередньо обертає ся проти польського народу. Тим порушено рівноправність. Поляки тому будуть голосувати проти бюджету.

Соц. дем. Браун і говорить, що соціалісти відкидають бюджет, бо мимо всяких обітниць все остало ся по давньому.

Пос. Геш (консерв.) різко осуджує виводи п. Гофмана, який закинув, що немов то німецьке правительтво понесить вину продовження війни, бо його мирове предложение було юдиним предложенєм. День, в яким впади такі слова, є болочим днем для німецького народу.

П. Гофман, промовляючи у формальній справі, назвав слова міністра рільництва, немовби бесідник не промовляв в інтересі народу і вітчини, безвідносно клеветю. Предсідатель прикликав п. Гофмана за ті слова до порядку.

Палата прийняла бюджет проти голосів соціальних демократів і Поляків.

Слідуюче засіданє ві вчорок.

Справа виселенців.

із Самбора нам пишуть:

Через місто Самбір переходять на захід від довшого часу транспорти виселенців, а від часу, коли в Самборі утворено переглядову стацію (Perustrationsstelle), затримують ся вони тут довше.

Виселенці приходять в партіях по кількисот людей о всьлякій порі і будуть ще приходити тисячами.

Є між ними люди дуже бідні, дуже лихо одіти, є хорі, дрібні та збіджені діти.

Адміністраційні власти дають поживу і поміщенє, сии однак не вичерпують ся наші обовязки супроти виселенців.

На зазив Українського Красового Комітету для опіки над виселенцями у Львові, вибрано на загальних зборах Української Громади дня 12. лютого 1917 р. повітовий комітет в Самборі. Комітет займаєть ся закупком і роздачею потребуючим хліба, а передовсім молока для дітей і немічних, закупом, згледно збирає, одіжи й обуви для дітей і бідаків, бо таке трафляло ся, що надходили виселенці зі шматками на ногах місто обуви. Комітет інтервеніює у дотичних властей в справах виселенців, їх ділишеня, санітарних потреб і т. д.

Потрібні фонди збирає Комітет між тутешньою громадою дорогою збірок.

Було би однак дуже пожадане, щоби щільній українській загал взяв участь в сій акції через співділанє осіб та інституцій, як і матеріально підмогою, бо сума видатків на одіж і обув перевищає значно грошеві засоби, якими розпоряджає Комітет.

Також звертаємо ся до всіх парохіяльних урядів і всіх громад, а також до всіх охочих одиниць з прошенєм, щоби — взявши під увагу велику вагу піднятої Комітетом акції, так під згледом людським як і під національним — зволіли:

1) Збирати і присилати як найскорше хочби й дрібні грошеві датки, потрібні на покритє вище наведених видатків під адресою товариства Каса Народний Дім в Самборі (для евакуованих з допискою на переказі), а також і стару одіж.

2) Зголошувати ся до Комітету як члени.

3) Подати нам з Самбірського повіту як найскорше точні відіки про виселенців (коли вони є поміщені в дотичний селі), а саме:

а) що до їх числа, б) їх відносин в огляду поміщеня заосмотреня в харч і одіж, та занятя, в) окремо що до числа дітей в шкільнім віці і опіки над ними, г) долучити свої спостереженя й виски.

За Український повітовий Комітет опіки над виселенцями в Самборі! секретар Петро Левницький, ц. к. судя повітовий; голова Василь Щербатюк, ц. к. радник суду.

НОВИНКИ.

Львів, 16 марта 1917

— Катедра військових наук в університетах Австрійської імперії удержали з міністерства просвіти рескрипти, яким заводить ся в університетах і висших наукових заведеннях військові виклади; їх предметом буде: військовість, організація армії, військова адміністрація і судівництво, історія воєн і т. п. Що до всіх тих предметів буде обовязувати іспитовий примус. При ректоратах буде утворений окремий військовий відділ, а викладачі, будуть офіцери, визначені військовою управою. Професорська колегія не буде мати ніякого впливу на допущенє офіцерів до викладач.

— Пельські висші наукові курси у Києві. Як доносить „Р. Слово“, у Києві відкриваєть ся новий висший науковий заклад — польські приватні висші наукові курси, з'організовані групою професорів-Поляків з Пол. Королівства й Галичини. Директором курсів є „декан“ львівського університету проф. Станіслав Грабський. У склад лекторів входять професори: Дрогашевський з Варшави, Улашин з Липська, проф. Душковський, Пясецький з університету у Львові, Новодворський з Ніжина, Кубаля з Кракова й ин. Подібні курси існують уже у Петрограді. — (Ф. К.)

— Срібна весіле намісника. Доносять урядово, що гр. Гуйн дня 15. с. м. вийав до Відня, де буде обходити своє срібне весіле. В суботу верне до Кракова.

— В справі легітимаций на оставанє у Львові в разі евакуації. Управа громади корол. прест. міста Львова оголошує: Магістрат корол. прест. міста Львова звиває отим з посеред осіб, що в р. 1916 внесли прошенє о легітимаций, управнюючі до полишеня на місци на случай евакуаційної евакуації міста, петентів, роджених в р. 1871, або тих, що належать до старших річників, отже 46-літніх і старших, щоби — оскільки не належать до категорії рекламованих від військової служби — зголосились для відобрания легітимаций, заосмотрених в „візит“ ц. і к. квартирункового відділу II. Армії, в IV. департаменті Магістрату, III. поверх, двері Ч. 97, в найблизших трех днях підчас урядованих годин (8—2 пополудни). — Що до інтересованих, роджених в роках 1872 до 1899, наступить зворот легітимаций, заосмотрених в клявузлю квартирункового відділу, в часі півніційшій по причині коначного угалядення вислуду пересмотрів „Р. П.“ і „С“, котрим мали піддатися петенти з літ 1872 до 1899. — Зворот зівованих ц. і к. квартирунковом відділом легітимаций осіб рекламованих слідує так само в півніційшій реченні.

— Д-р Іван Куровець в Калуші, ініціатор „Запоемого фонду для українських письменників іє. Івана Франка“, прислав до Наукового Товариства ім. Шевченка, яке взяло на себе дальше збиранє „свого фонду, нову жертву на сю ціль в сумі 900 (девять сот) корон. Vivant sequentes! При сій нагоді подаєть ся українському громадянству під розвагу, щоби на разі не жертвували на надгробний паматник Ів. Франкові тому, що сі кошти будуть в першій мірі покриті з „фонду ювілейного дару“ пок. поетови, якого ще значна частина остас в Товаристві взаємного кредиту „Дістєр“.

— Президія львівського в'єшого ц. к. суду в'єшого переказала тимчасово діяльності ц. к. судів повітових в Болшівцях і Бурштині аж до реактивованя тих судів в повній законній формі діланя ц. к. судови повітовому в Рогатині. Донесеня карні за алочний, провини і проступки в округах судів повітових Болшівцького і бурштинського вносити належить безпосередно до ц. к. суду повітового в Рогатині. До суду того також будуть відставлені особи, придержані властями публичного безпеченства.

— „Вихованє хлопця і дівчини“. Виклад д-р. Остапа Макарушки на сю тему буде в суботу, дня 17. л. марта о год точю 5. по полудни в „Народнім Домі“ в селі І. а. ц. к. академічної гімназії на II поверсі. О численну участь членів і гостей просить „Учительська Громада“.

— Сахарина. Урядові кочунівати донесли про заведенє вільної торгівлі сахариною на час війни. Не від речі буде довідати ся про виріб і вартість сього цукрового сурогату. Сахарина є продуктом із смолы втвореної з тау, яку одержуєть ся наслідком сухої дестилляції каміного вугля. Вона виглядає як білий порошок, який досить трудно розпукаєть ся у воді і має солодкий смак. Сахарина має 500 разів більше солоду, як цукор. Віджильючої саргости вона зовсім не має. Найновітні наукові досліді виявили, що сахарина при її нормальній уживаню зовсім не шкідлива. Тільки при постійній уживаню її в більших кількостях зазримчено дуже незначне ослабленє діланя ферментів в сніг і жолудку. У декого наслідком надмірного уживаня сахарини проявляєть ся відраза до неї. Сахарину будуть продавати аптеки і дрогерії в запечатаних пакетах і по цінах, які будуть на кождім пакеті означені.

— 10,600,000 рублів на вірменські національні цілі. Як доносить „Новое Время“ з Тифлісу, місцеві вірменські організації одержали відітку, що померший у Баку великий капіталіст, нафтовий промисловець Гукасов залишав у завіщаню свій масток, оцінений на 10,600,000 рублів, на заснованє ріжних добродійних, культурних і просвітних товариств між Вірменами. Рівночасно „Реч.“ доносить з Баку: Мангашев пожертвовав 600,000 рублів вірменському товариству для розвою сільського господарства. — (Ф. К.)

Комітет помочі для укр. шкільної молодіжи в Празі

Прага, в марті 1917.

Дня 28. лютого с. р. зібрав ся комітет на головне засіданє в новому помешканю української бурси. Гофрат д-р Пулюя поздоровив членів, дякуючи всім паням і панам, що трудили ся з нагоди перепровадженя і нового уладженя бурси, і подав до відома причини, які примуслили управляючу раду видняжити нове приміщенє для неї.

Отвориши головне засіданє зазвичив Вигодова комітету, що ціль того засіданя є, здати справу за дотеперішню діяльність комітету, не тільки самим собі, але й тим ви. землякам-патріотам, що так щиро допомогли комітетові грошими в початому ділі. Дорогий сей гріш, який благородні земляки наші жертвували, дехто з них, як певно знаю — сказав речник — навіть від уст собі віднімаючи. А жертвували вони в тій надії, що ми того гроша не змаруємо, а як найкраще на користь поневоленого свого народа зужиткуємо.

Перше нім будуть прочитані звіти про діяльність комітету і про стан каси, прочитав їх інспектор Романовський, на закінченє дотеперішньої діяльності, звіт стипендійної комісії.

Після того звіту утворено дотепер дві стипендії по 500 К. для слухачів університету і техніки і три стипендії по 250 К. для учеників і учениць учительських семінарій.

На стипендії для слухачів висших шкіл не зголосив ся ні один кандидат, а головною причиною того є обставина, що академічна молодіж наша не тільки в редакціях регулярного військового, але й добровільно в редакціях Січових Стрільців в обороні свого краю і держави на полі битя лицарське діло робить. На стипендії по 250 К. зголосило ся шість кандидаток і три кандидати.

На одноголасне внесенє стип. комісії ухвалив комітет дати стипендії по 250 К. Корнелії Левановській, Анні Явній і Ользі Кархут а кандидатці Марії Брандель премію 150 К.

Після того ухвалив се комітет на внесенє гофрата Пулюя оголошити конкурс на шість стипендій по 200 К. для учеників гімназій і шкіл реальних.

Тепер прочитала пані Ріппель звіт про діяльність комітету за час від його основаня 16. вересня 1916 до 28. лютого 1917.

Після того звіту зголосилось на відданє п. гофр. Пулюя в доповіді вересня м. р. до-

Російська революція.

Останні телеграми.

Протопопов і Штірмер замордовані!

СТОКГОЛЬМ (Ткб). В Петербурзі всі вказані стоять отверті, Юрба замордувала міністрів Протопопова і Штірмера.

В Лондоні радіють!

ЛОНДОН. (Райтер). Повідомляючи палату послів про абдикацію царя, Бонар Лов заявив: "Се для нас справдішня відрада, що рух сей не стремить до досягненя мира, але навпаки — невдоволене звернуло ся проти правительства не тому, що воно далі веде війну, а тому, що не веде її так усмішно і енергічно, як собі людність бажає. (Оплески).

Посли антанту в зносинах з революцією.

АМСТЕРДАМ (Ткб) Бюро Райтера з дати 14 с. м. повідомляє, що англійський і французький амбасадор по уконституованню спекулятивного комітету були увійшли в ним в зносини.

Маніфест до армії.

АМСТЕРДАМ (Ткб). Родзянко видав іменем військового комітету думи маніфест до військ на всіх фронтах, в котрім визнає їх, аби остали супокійні і далі вели боротьбу з ворогом.

Політичних в'язнів випущено на волю.

Вийшов маніфест до робітників з зазивом до супокою і поваги.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„П'ятикова система“.

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим довший і важливіш для української справи, конче як найскорш і найбільшійш жертви

о. М. Криль Перелуки 10 К (Діло); Ник. Райда, Крупського Андрия і о. Михайла Гробельського. — о. Іван Савицький в Самборі 10 К (Дн.); ради Вол. Козакевича, о. Юл. Татомира, д-ра Олексу Рівчицького, о. Мих. Ортинського і о. Теофіла Чайківського полевого курата всіх в Самборі. — Іван Рогучий (поручник 5 К (Дн.)). — о. Т. Сем. б'яй катежит Городилів 10 К (Дн.); о. Зеновій Маркевича пароха з Новосілок, о. Володимира Лешнявського в Жулич, п. Михайла Гнатюка Честар УСС., п. Михайла Городинського Ein. Fr. Відень. — Зоя Бачинська Поронія 2 К.; Зоньцо Онуферко, Марусю Федусевич, Анночку Яцикевич усіх в Поронії, Натальцю Павлюх в Перемишлі і Лідку Левичку у Відні. — Марко Бачинський Поронія 2 К.; Ярослава Дутку в Новім Торзі, Наталя Ярославича в Фрайденгау, Маркіяна Букачевського в Чхові, та вуйків о. Зиновія Драгинича в Глидицьчові і Николая Войциховського у Відні. — Д-р Еген Щуровський хорунжий У. С. В. 10 К.; о. сов. Івана Щуровського в Стиніві Мижній, надпоручника Миколу Щуровського в Мехові (Польща), Олю Кузьмичану в Пісочній, Ліну Щуровську в Ніневі долішній і Василя Пачка чотаря і котлового осаула У. С. В. — Іван Ко чержук учитель Тура мала 5 К (Дн.); Володимира Чоля учит. в Перегинську, Омея на Мельниковича учит. в Вільківці, Теодора Яковського учит. в Рожитові, Івана Рудого учит. в Ніневі долішній, Іг. Миронича учит. в Дубі, — Марія Палівна 4 К (Дн.); Оля К. евазуована в Галича 2 К (Дн.); — Мися Палівна 2 К (Дн.); викликус на довільну квоту розумієт ся більшу: о. пароха Федюка зі Студині, Івана Медведя поручника на фронті, Марію Коваліну у Відні, Базя Весоловського у Львові і Ц. Курішцеву в Калуші. — Антін Мандзяк в Добричав п. Стрий 5 К.; Антона Паньчака Богослова у Львові, Івана Кузьова хорунж. при 9 п. Антона Баландюка У. С. С. етап. п. поч. 445. — Стефанія Роздольська 5 К.; Корниці Тину Богосл. IV. р. в Перемишлі, Олю Дубляншицю і Люблю Кульчицьку уч. сем. в Яворові, бляншицю і Люблю Кульчицьку уч. сем. в Яворові, Поруч. 24 п. п. Онуфрій Яковішук 10 К.; Поруч. п. поруч. д-ра Омеляна і Василя Палієвизав п. поруч. д-ра Омеляна і Василя Палієвизав п. поруч. Чарнецького, Потульняського і Яворовського, всіх 24 п. п. п. — Д-р Рожан-

Книги приходів і видатків, котрі сам гофрат Пулюй з найбільшим старанем веде, і всі йому предложені рахунки провірені контрольною комісією, до котрої належать п. інсп. В. Романовський і радник Ев. Стрийський. Комісія признала, що книги як і всі рахунки находять ся в порядку від вересня 1916 до 23. січня 1917.

Після одобреня касового звіту комітетом зачав же гофрат Пулюй, що хоч веденє касового діла є для него дуже великим тягарем, він в інтересі справи і дальше його провадити буде.

На тім засіданю запросив же п. гофрат Пулюй до управляючої ради бурси пані: гофратову п. Ріппльову п. Щербанович і замкнув за сиданє, подякувавши всім, що трудили ся коло доброго діла.

Ще годять ся в кінці сповістити де-що про українську бурсу в Празі. Є вона недалеко від української школи в Нуслях, на вулиці Палляцкого ч. дому 608. При вході дому видіє таблиця з написю „Українська бурса“. Завдяки трудам пані гофратової уладженє бурси дуже привітливє і дешевє. Бурса стоїть тепер під оаікою управляючої ради, до котрої належать: гофрат Пулюй, інсп. Романовський, пані Пулюєва, Ріппльова і Щербанович, а 2. марта запрошено ще до управляючої ради п. Ірину Ясінчук. Управителькою бурси є учителька панна Евгенія Козаківна.

Під теперішній час великої дорожничі та недостачі палива і поживних засобів, треба не малої відваги і енергії, щоби у великих містах удержувати який інститут. Як недавно донесли газети, в Празі навіть архієпископський семинар замкнуто ізза недостачі вугля. Тож і не дивниця, що управляюча рада бурси, слухаючи ради свого голови, рішила поки що не приймати більше дітей. Тепер є їх тільки четверо і бурса останеть ся й дальше маленькою, хіба що міністерство дасть субвенцію на побільшенє бурси. Тепер є удержанє бурси, по думці гофрата Пулюя, не тільки дуже коштовне але й звязанє з дуже великими турботами; та ще далеко більша буде користь для нашого народа з ужиткувати жерглований гріш передовсім на стипендії для здібної і пильної української молодіжи, особливо такої, що в недалекому часі скінчить свої науки.

Олена Ріппель, учителька; Володислав Романовський, інспектор.

Антонія з Бжезїцьких Какникевичева

жена диванікаря,

ушокода ся в Господі по довгій і тяжкій недузі дня 15. марта о 9. годині вечером в 42 м році житя.

Обряд похоронний, на котрий важко олечалений муж з доньками і матірю помершої запрошує своих, знакомих і всіх побожних християн, відбудє ся в неділю дня 18. с. м. о 2. год. по полудни в дому жабоби при ул. Йосифа ч. 4. на Личаківське кладовище.

ОПОВІСТІ

Субота, 17. марта 1917.

Нині: греко-кат.: Гарасяна і Павла — римо-кат.: Гертруда.

Завтра: греко-кат.: Ковона — римо-кат.: Едварда.

Хто хоче знати ся вилаємє петицій в справі маніфесту з 5. падолиста 1916 р., зволити прислати 1 К 6 сот. на адресу: Kanzlei der uk. pari. Repräsentanz in Wien VIII Buchfeld, 6, а дістане всі потрібні друки і поученя. Просимо всіх, що вже внесли такі петиції, щоби на сю адресу прислали повідомленє: коли, до якої власті і які петиції внесенє. Пожіданє було би також знати по можности, кілько підписів було на петиції. — Від канцелярії УПР.

Заходом Товариства Марійського Пань під покровом Непорочно Зачатої Пречискої Діви відбудуть ся в церкві семинарській у Львові вул. Коперника ч. 36 реколекції для пань в днях 19. марта (понеділок), 20., 21., 22., 23., 24., 25. марта с. р. Порядок: 19. марта (понеділок) 20., 21., 22 і 23, о год. 5. полудни наука, по науі суплікація, 24. марта (субота) о год. 4. Спо відь. 25. марта (неділя) о год. 8. торжественна Служба Божа, на котрій відбудеть ся спільне св. Причастє і закінченє реколекцій.

Не забувайте про голодних школярів!

Жертви на обіді для шкільної дїтвори

::: приймає Адміністрація „Діла“ :::

бровільно кілька пань і панів і так агуртував ся материнський комітет, що поставив собі за ціль: „нести поміч шкільній молодіжи в Празі, та опікуватись нею і дбати про все, що їй до науки треба“.

Щоби досягнути тую ціль, треба було передовсім роздобути немалі гроші, а на чужині, та ще в такі страшні часи, се дуже тяжка річ, а декому адалася навіть неможливою. Та за великим старанем голови комітету сталось і дуже можливим, про що з початку ніхто не думав. Гофрат Пулюй знав добре, що самими відозвами в газетах не богацько можна відіти, тому завдав він собі великої праці, і став листи писати, найперше до своїх приятелів і знайомих Німців, а пізнійше і до земляків в Галичині.

Наспили перші щедрі дари від благородних людей а добрі діла їх самі вже говорили до серця других людей, своїх і чужих. Дари напливали що раз більше, наші надії росли і комітет міг навіть пширити круг свого діланя. Він дбав не тільки про шкільні потреби, про одежу і обузу для дітей та про їх харчованє, але давав запомоги для старшої молодіжи, заложив невеличку бурсу для дівчат і хлопців а в кінці утворив одинацять стипендій для української молодіжи висших і середних шкіл.

Із звіту пані Ріппльової годить ся ще подати до відома: Ще в осени 1916 обдаровано дітей всіх трьох шкіл в Празі теплою одежною і обувою за круглу суму 540 К. — На сю потріб мусяв комітет витрачувати гроші, бо державна поміч не спішилась до нашої дїтвори, хоч аже зима дітей морозила. Крім купленої одежі подарувала пані гофратова Пулюєва на свій кошт кілька убранных, шапок, трикотів, рукавиць і пару черевиків. Пані Ріппель, Ушакевич, Щербанович і Кисилія зготовили із закупленої матерії 11 суконок для дівчат.

У вечір св. Миколая обдїлено дітей всіх трьох шкіл дарунками, о які подбала неструждена для українських дітей п. Пулюєва, що при помочи пань Щербанович, Ушакевич і Ріппльової звадила над сто торбинок з гарної квітчастої матерії, які наповнила усякими дарунками.

На Різдво устроїв комітет шкільній дїтвори в Нуслях ядинку, даровану з оздобами п. гофратовою, а крім сего дїстали діти вечерю з трьох страв: борщу, студению з хлібом і куті. Про зготовленє вечері дбали пані Витвицька і Ушакевич.

Несподіванкою — як на военний час — були біленькі пахучі книшечки, що спекла їх пані гофратова при помочи пань Козаківної і Рознерівної з муки, котру хоч тяжко, але таки роздобув п. гофр. Пулюй. Всіх, що трудили ся для дїтвори, обдарував п. гофрат св. Письмом, а шкільні діти дістали Псалньми. Зараз по Різдві куплено для шкільної дїтвори в Нуслях для науки співу старій фортепян за 260 К. Фортепян остане ся дальше власністю комітету.

Тому, що шкільна дїтвори в теперішних дуже тяжких часах не може так відживляти ся, якби для розвитку її треба, ухвалив комітет давати дітям щодня поливку о десятиї годині рано. Се друге, а в декотрих перше сніданє було правдивою благодатю і, як показало ся, впливало додатно на фреквенцію і висліди науки. Роздаванє поливки начало ся 8. грудня м. р. і від того часу постійно в кождий день науки роздавано до 50 порайі.

На сю ціль вигадано заходами п. гофрата Пулюя, радника Стрийського і управителя школи Витвицького дозвіл на закупно 10 ти метричних сотнарів картофель за ціну 160 К. і 76 клг. муки за 4170 К. Куплено також бочку капусти за 60 К. і з тих засобів ладило ся на переміну поливку з картофель, муки і капусти з додатком говшчу.

Після одобреня прочитаного звіту предложив п. учит. П. Самоверський просьбу, щоби комітет дозволив на свій кошт подавати щодня поливку дїтвори української школи в Бжевнові і щоб заплатив дотеперішні невеликі кошти, до котрої просьби комітет прихилив ся.

Потім прочитав п. скарбник, учитель Альбота, звіт про стан каси. Після того звіту вплинули на руки п. гофрата д-ра Пулюя перші дари 29. вересня м. р., а від того часу до 23. січня 1917 виносят: складки 5.691 К. 33 сот., видатки 2.098 К. 21 сот., зже стан каси 23. січня 1917 р. 3.593 К. 12 сот.

До тепер напливають ще дальші дари, а ціла сума їх, числячи від вересня м. р., дійшла до 7.143 К. 70 сот.

Одна частина покладного гроша лежить в ч. к. почтовій шадниці у Відні, а друга зложена, відповідно до ухвали комітету, в шадниці в Празі „Bohmische Sparkasse“ на дві книжочки „Hilfskomitee für die uk. Schuljugend in Prag“ і „Ukrainischer Studienfond“. Одна частина гроша, що призначена на біжучі видатки, находить ся в руках п. гофрата Пулюя. З того гроша дяє він зачети скарбникові або таким членам комітету, що займають ся закупном потрібних річий.

ковський 20 К. (Дн.). — Меланія Колодницька, уч. VI кл. гімн., Стрий 8 К.; Романа Шепякович, уч. VII кл. гімн. в Турі Вел., Євгенія Яцькевича, уч. VIII кл. гімн. в Стрию, Володимира Грушкевича, богослова IV р. у Львові, Аполінарія Осаду в Бануйині. — Осідачева 5 К. — о. Михайло Осідач, Василіна 5 К. — Ольга, Володко, Славця, Любця, Надя і Тадьо Осідачі по 1 К., разом 6 К. — Українці підофіцери в 18 Landsturm у 52 К. (Дн.) А саме: фельдфеблі: Даміян Грицько 10 К., Михайло Заяць 5 К., Тома Лашкевич 10 К., Повх Іван 10 К., Перкач Михайло 5 К., цугсф Хлопик Михайло 2 К., всі підофіцери України в 18 Landsturm у Перемишлі, п. Анна Грицькова 10 К. (Дн.). — Іванна Заяцева Машина Велика 5 К. (Дн.); Марію Горощкову, Галю Пеллехівну, Наталку Майбівну всі з Люблина Нового, Євгенію Вендзіловичівну уч. в Сквиржині і Ольгу Криницьку уч. в Мадній Великій. — Нуса Яворська Дрогобич 5 К.; К. Яворську Ступниця, ууд. Вл. Кобриня Дрогобич, Омеляна Пацлавського Ярослав, дир. Івана Савчака Лучинці, Богдана Солянського Львів. — Богдан Левицький виск. суд. Стрий 5 К. (Дн.); Марійку Вархолову Стрий, Галю Макухівну і Люсю Гайдерівну у Львові, Іванну Левицьку учительку в Городку Ягайлонськимі Олю Дудрович в Яблоніві к. Болшовець. — Юлія Стефановичівна Перемишль 5 К.; Галю Негребецьку і Люсю Колтунюківну в Перемишлі, поручника Місяня Колтунюка пол. поч. 412, надворочника Сільвера Скровного пол. поч. 37 і поручника Стефана Чичкевича пол. поч. 95. — Мисик Іванка Ванькова 5 К.; Ніаю Раковську Букачівці, Марійку Цегельську Камінка струмилова, Льва Гадяка інженіра в Сяноці, Зеня Решетлівоча кадета пол. поч. 120, М. Дворжана учителя в Лішова тім. — Дес. Н. Кифорук Микола 3 К.; п-ну Славою Борисівну Боринів, шахорунжого УСС. Мосору Волод., Стрільчука Людвика, Розенберга Людвика всіх етап. почт. 445, підхорунжого Приняка Осипа збірня У. С. С. Львів. —

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
в дня 16. марта 1917.

ВИНА НА СХОДІ.
Нема нічого до оголошення.

ВИНА З ІТАЛІЄЮ.
Область Костаневіци був учора під сильним огнем артилерії. Напад Італійців відперто перед сею місцевістю. В області Красу була жива діяльність летунів. На тирольським фронті далеконосні гармати ворога острілювали Арко і Дягаріну.

ВИНА НА БАЛКАНІ.
Над Орхидою і Преспією артилерійська боротьба і відокремлені ворожі напади, які відперто.
Заст. шефа ген. штабу Ф. Гевор

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
в дня 16 марта 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.
Не було більшої боевої діяльності. В області Анкру і по обох сторонах Сомми тай між Аврою і Оазою бої на поли перед становищами, серед котрих взято бранців.

Також коло Арра в Аргонах на східнім березі Мови, коло Шамбрет і на північ від каналу між Реном і Марною вдвоє ся нашим пілздом піймати як бранців у ворожих лініях 4 офіцирів і злиш 50 мужев тай здобути кілька маш. крісів.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.
При новім морозі не сталось нічого важного.

Македонський фронт. За дня великі французські сили кількакратно наступили на наші становища на півд. захід від Монастира. На захід від Ніжополя вдер ся ворог на мліій ширині до нашого висуненого вперед роза, зрештою ворожі наступи, приготовлені сильним огнем, зломали ся завдяки знаменитій хоробрости заложі ровів і діланю нашого оборонного огню. Між Орхидою і Преспією відперто ворожі наступи, виконані по сильнім підготовленю огневим.

Перший ген. квартирмейстер Людендорф.

Відповідає за редакцію А-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.

Оголошення.

Нові льоси Австр. Червоного Хреста мають дуже добрий пляв грн і кождий льос мусять бути вильсований в протязі 40 літ. Головна виграша 200 тисяч корон. Найблише тигнені 1. червня. Поручуємо ті льоси на готівку по 35 (враз в податках і присилкою) враз на салати місячні в грошах по 5 льосів. Перша рата в стемілями і податком 10 кор. дальші рати по 6 кор. — Дім банковий **Schutz i Chajes**, Львів, пл. Марійська 7.

ОПОВІЩЕНЕ.

Дня 24. цвітня н. ст. 1917 відбудуть ся в сали Товариства „Руска Бесіда“ у Львові (вул. Костюшки 1а, П. п.) о год. 10. перед полуднем четверті

ЗВИЧАЙНІ
Загальні Збори
Земельного
Банку гіпотечного
СПІЛКИ АКЦІЙНОЇ У ЛЬВОВІ.

- Предмети нард:
1. Рахункові замкнення за роки 1914, 1915 і 1916 із звітом Надзірної Ради про діловодство і стан Банку, та рішене Зборів на те.
 2. Рішене про ужитє чистого зиску §. 26. статута
 3. Вибір членів Надзірної Ради.
 4. Рішене про внесок на зміну §. 2, §. 4, чч. 6, 8, і 10. і §. 105 статута спілки.
 5. Внески після §. 71., уступ 3 статута.

До голосу на Зборах суть управнені ті акціонари, що найпізнійше 14 днів перед Зборами зложать в Дирекції Земельного Банку у Львові або у Львівській Філії Уніон Банку у Відні (тепер Відень), в Краєвім Банку Королівства Галичини і Володимирії або в „Рускій Шадинці“ в Перемишлі акції враз з невалалими купонами, на яких має осуванатись їх право голосу. На се зложене отриманють посвідки, а опісля Дирекція Банку видасть легітимній управненім до вступу на Збори (§§. 65, 67 і 68 стат.)

№ 24 80 а 20 К хто пришло, дістане усі книжки разом з пересилкою:

ЛУКІЯНОВИЧ: Від криади. Повість . . .	2—
ЖУРБЕНКО: Філістер. Повість . . .	3'50
ЛЕНРОТ: Калевала. Фінська епопея . . .	3—
Б'АЙРОН: Чайд Гаральдова мандрівка . . .	1'80
СІНКАСР: Герой капіталу . . .	1'30
ГУЦКОВ: Урель Ахоста. Трагедія . . .	1'40
КОБРИНСЬКА: Дух часу. Оповідання . . .	1'60
ГНАТЮК: Народні казки . . .	2—
ВЕРЕСАІВ: Записки лікаря . . .	3—
КОБНЯНЬСЬКА: До світа. Новелі і нариси . . .	2'30
ВІСЕНТЕ БЛЯСКО ІБАЄС: Хатини, повість . . .	1'70

Поодинокю можна також замовляти, тоді на звичайне порто просимо залучити 30 сот. пор. 60 с. а на Feldpost по 1'60 (само полотно коштує 1 К).

ЗАМОВЛЯТИ: КНИГАРНЯ НАУК. ШЕВЧЕНКА
Львів, Ринок 10.
Без грошей замовлень не виконуємо!

Дуже важно!

Хто хоче без учителя научити ся по німецьку, який важнять собі сейчас упратисьню-німецький

САМОУЧОК

уклаву О. СОЛТИСА (3-є виданє). Ціна 1 К 40 сот а поточною оплатою 1 К 60 сот. (10 штук 13 К 80 сот. 25 шт. 30 К 80 сот. вже оплачено). Василіа се лише в готівку. Закозлені і гроші прошу присилати на адресу А. ОКПІЩ, Львів, вул. Кадецька ч. 4.

Увага! Сей Самоучок уложений післз випробовного вже способом научанія. Важно і для учителя уділяти чих початків німецької мови, як також учителям приготавляючих ся до вступних іспитів.

Цілий світ перейдеш
як умієш по німецьки говорити.

3 книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

Підручник до науки німецької мови
зладив Ю. Рудницький.

можна легко учити ся говорити по німецьки.

Підручник сей надає ся так для початкуючих як і для тѣх, що вже учили ся або вже уміють де що по німецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся з Німцями у найконечніших справах. В лекціях говорить ся про такі річі: сільське обійсте, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешканє в місті, на торзі (про мясо, ярици, землеплоди), господарські будинки і річи, їзду возом, їзду залізницею, закупина в склені, гостина, ведене господарки, (зима, весна, літо, осінь), побут у Відні, між ремісниками, при війску і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подані взірці граматики і до кождої лекції словарець. Один прим. коштує 3 К 50 сот. брош., а оправлений в полотно з витисками 6 К 50 сот. На поchtову персылку треба долучити 65 сот.

Висидас тільки за готівку:

Канцелярія Товариства „Просвіта“
Львів, ринок ч. 10.

Панночка володіюча чисто німецьким гадять левелі нарядне на селі. Удїлен також початків французького. Зголошенє під „Українка“ до Адміністрації „Діла“.

ТОВАРИСТВО
ВЗАЇМНОГО КРЕДИТУ
„ДНІСТЕР“
у ЛЬВОВІ
ул. Руська ч. 20
Телєф. 788.

заснованє при Товаристві звязаних обовязань „ДНІСТЕР“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях в р. 1873.

Одвічальність членів обмежана до зодвійної висоти удїлу.

Цілю Товариства є удїлюванє кредиту своїм членам рілньничим обезпечаням з „Дністер“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 3%, впрод.
без потрученє рентового надатку.

ВКЛАДКИ

прймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах від 8. до 2. в полудне.

Кonto в Почтовій Шадинці 25.827.

Жирове konto в Австро-угорській Банку.

Щадничі вклади К 5,327.450
Власний мавето . . . 686.383
Удїлені позички . . . 4,233.603

Канцелярія Товариства штаборні впрод полуднем.